

INFORME SOBRE LA SEGONA EDICIÓ

DEL *DICCIONARI DE LA LLENGUA CATALANA DE L'IEC*

[Informe realitzat per les Oficines Lexicogràfiques de la Secció Filològica de l'IEC]

1. HISTÒRIA

Des de 1932 fins a 1995, la llengua catalana va tenir en el *Diccionari general de la llengua catalana* (DGLC) de Pompeu Fabra l'obra de referència normativa. La primera edició del DGLC va aparèixer el 1932 per iniciativa del mateix Fabra, aleshores president de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, amb la finalitat de proporcionar als parlants una eina de consulta que pal·liés la manca del gran *Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans*¹, que es trobava en ple procés d'elaboració. No obstant això, els esdeveniments històrics van fer impossible que s'avançés en aquest projecte i només es van poder fer algunes reedicions del DGLC amb la incorporació de canvis mínims.

L'any 1990, la Secció Filològica, conscient de la seva responsabilitat en la normativització de la llengua catalana i sabent la importància que té per als parlants de disposar d'un diccionari normatiu que respongui a les necessitats de la llengua moderna, va decidir esmerçar els seus esforços i especialment els de les Oficines Lexicogràfiques en l'elaboració d'un nou diccionari normatiu. La base de partida d'aquesta obra havia de ser la revisió i l'actualització del diccionari de Fabra, amb la intenció d'anar-la mantenint al dia en futures edicions.

L'any 1991 el Parlament de Catalunya reconegué l'autoritat lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans i li encomanà, entre d'altres cometes, l'establiment i l'actualització de la normativa lingüística del català. L'any següent, atesa l'expectació creada entorn de l'anunci de l'elaboració del nou diccionari, la Generalitat de Catalunya va suggerir la possibilitat d'accelerar les tasques d'elaboració d'aquesta obra, suggeriment que fou acceptat per l'Institut.

Atès que hom no disposava de cap memòria relativa a com s'havia dut a terme el DGLC, una de les tasques prèvies a l'elaboració pròpiament dita del nou diccionari de l'Institut va consistir a analitzar el *Diccionari general* per tal de determinar, en la mesura que fos possible, els criteris utilitzats per Pompeu Fabra en la confecció d'aquesta obra. Això va portar a l'establiment de les línies d'actuació que calia seguir en l'elaboració del nou diccionari de l'Institut. El projecte esbossat era ambiciós i consistia a sistematitzar els criteris seguits per Fabra, a aplicar-ne de nous i a actualitzar la nomenclatura i les definicions del diccionari.

El 1995 apareix la primera edició del *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC) elaborat per les Oficines Lexicogràfiques d'acord amb les directrius marcades per la Secció Filològica i sancionat pel Ple de la Institució, que l'assumeix com una obra institucional. Val a dir, però, que, en aquella ocasió, el compromís de lliurar el diccionari en un termini més breu del que s'havia previst

1. La provisionalitat d'aquella obra l'explicita Pompeu Fabra en el pròleg del *Diccionari*, on el presenta com a «canemàs del futur diccionari de l'Institut».

inicialment va fer que s'ajornés l'aplicació d'alguns dels criteris establerts en el projecte.

La primera edició del DIEC apareix, doncs, amb la consciència que cal continuar treballant en aquest diccionari i, per això, el setembre de 1995 la Secció Filològica encarrega a les Oficines Lexicogràfiques l'elaboració d'un pla de treball amb vista a la segona edició del DIEC. Després de la publicació, els anys 1996 i 1997 respectivament, de sengles reimpressions es clou la primera edició del DIEC i donen començ les tasques per dur a compliment l'encàrrec de la Secció Filològica de publicar una segona edició d'aquesta obra.

Els treballs de preparació de la segona edició s'han centrat en l'aplicació de criteris lexicogràfics —els que van quedar pendents d'aplicació en la primera edició i d'altres de nous—, en la revisió de la nomenclatura i les definicions del lèxic especialitzat i del lèxic comú. Aquesta tasca de revisió inclou també l'anàlisi de tots els suggeriments i dels comentaris que, amb la intenció de millorar el text del diccionari, es van fer arran de l'aparició de l'obra.

2. QUÈ ÉS EL DIEC?

- El DIEC és el diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans sancionat pel Ple de la Institució i, per tant, és una obra col·lectiva i institucional.
- És una obra acadèmica de referència normativa.
- Estableix tant la forma com el significat dels mots reconeguts com a propis i generals de la llengua catalana.
- No s'elabora a partir de zero, sinó que constitueix una actualització i una regularització del *Diccionari general* de Pompeu Fabra.
- Respecta el concepte que una llengua correcta no és una llengua monosistemàtica, sinó plural, tant pel que fa a la seva extensió com a la diversitat dels seus registres.

3. CARACTERÍSTIQUES GENERALS DE LA SEGONA EDICIÓ DEL DIEC

- La segona edició del DIEC manté la continuïtat del projecte definit per a la primera; per això, entre d'altres aspectes, s'han aplicat alguns criteris que els terminis de publicació de la primera edició obligaren a ajornar.
- És fruit del treball coordinat de totes les seccions de l'IEC: la Secció Filològica (amb les seves comissions i oficines) i les seccions Històrico-Arqueològica, de Ciències Biològiques, de Ciències i Tecnologia i de Filosofia i Ciències Socials.
- Té la voluntat de prendre en consideració els suggeriments i les observacions relatius a la primera edició del DIEC que usuaris de diferents àmbits han expressat

mitjançant publicacions de diversa mena, manifestacions escrites o comunicacions verbals.

- Incorpora algunes novetats significatives tocant als criteris lexicogràfics, com és ara la numeració de les accepcions.
- Respon a la voluntat inicial de la Secció Filològica de mantenir el diccionari actualitzat, per això, s'han revisat i ampliat la nomenclatura i les definicions tant del lèxic comú com del lèxic d'especialitat.

4. TASQUES DUTES A TERME DURANT L'ELABORACIÓ DE LA SEGONA EDICIÓ DEL DIEC

L'elaboració de la segona edició del DIEC ha comportat la realització de diverses tasques que s'agrupen en tres grans apartats:

- 4.1. Aplicació de criteris lexicogràfics
- 4.2. Revisió del lèxic comú
 - 4.2.1. Nomenclatura
 - 4.2.2. Definicions i exemples
- 4.3. Revisió del lèxic d'especialitat
 - 4.3.1. Nomenclatura
 - 4.3.2. Definicions

En totes aquestes tasques s'ha fet atenció especial als suggeriments i a les observacions que usuaris de diferents àmbits han fet sobre la primera edició del DIEC al llarg d'aquests anys. Totes les propostes han estat examinades i s'ha pres una decisió per a cadascuna. Del total de 8.665 propostes estudiades, gairebé la meitat ha donat lloc a algun tipus de modificació en el diccionari, mentre que l'altra meitat no ha originat cap canvi.

4.1. APLICACIÓ DE CRITERIS LEXICOGRÀFICS

4.1.1. Criteris referents a l'estructura dels articles

— S'ha reordenat el contingut dels articles i s'han numerat les accepcions i les subaccepcions per tal de reflectir la jerarquia en què s'ordenen les informacions contingudes. Les accepcions duen al davant el número d'ordre que els correspon, excepte en el cas dels articles que només en tenen una. Les subaccepcions duen al davant el número d'ordre de l'accepció a què pertanyen, seguit del número d'ordre que els correspon. D'aquesta manera es mantenen els dos nivells d'informació que en el DIEC1 són representats per la barra doble i la barra simple.

DIEC1

escorredor *m.* Lloc disposat perquè s'hi escorri un líquid. | Aparell en què s'accelera l'escorriment de l'aigua que mulla alguna cosa, com ara roba, prement-la entre dos cilindres. | Sèquia o altre conducte per on s'escorren les aigües sobreres d'un camp, d'un hort, d'un edifici.

DIEC2

escorredor_ *m.* **1** / Lloc disposat perquè s'hi escorri un líquid. **1 2** Séquia o altre conducte per on s'escorren les aigües sobreres d'un camp, d'un hort, d'un edifici. *m.* **2** Aparell en què s'accelera l'extracció de l'aigua que mulla alguna cosa, com ara roba, prement-la entre dos cilindres.

4.1.2. Criteris referents a les categories gramaticals

— Les entrades duen a continuació una categoria gramatical que afecta la primera accepció de l'article. En la resta de les accepcions de l'article s'ha introduït la categoria gramatical abans del número, tant si és la mateixa que la de l'encapçalament com si és diferent. Aquesta categoria és vàlida per a totes les subaccepcions que constitueixen l'accepció, mentre no s'indiqui una altra cosa. En aquest darrer cas, la categoria apareix després del número de la subaccepció.

DIEC1

capital_ *adj.* Que constitueix el cap, la part dominant o vital d'una cosa; principal. [...] || *f.* Ciutat o vila on resideix el govern; ciutat o vila principal d'una contrada. [...] || *Lletra capital.* || *f.* Majúscula. [...] || Que implica la pèrdua del cap, de la vida; mortal. [...]

DIEC2

capital_ *adj.* **1** / Que constitueix el cap, la part dominant o vital d'una cosa. [...] *f.* **2** / Ciutat o vila on resideix el govern. [...] *f.* **3** / Majúscula. [...] **3 2** *adj.* *Lletra capital.* *adj.* **4** / Que implica la pèrdua del cap, de la vida, mortal. [...]

— Un estudi sobre els verbs marcats com a pronominals en el DIEC1 ha permès d'indicar explícitament si són transitius o intransitius i d'eliminar la categoria dels que no són pròpiament pronominals (usos reflexius, recíprocs i de datiu possessiu).

DIEC1

conciliar_ *v. tr.* [...] | *pron.* *Aquestes dues versions no es concilien. La meva interpretació es concilia perfectament amb la vostra.* || *pron.* Algú, disposar favorablement algú altre envers ell; guanyar-se de mica en mica. *Conciliar-se els seus superiors. S'ha sabut conciliar l'agraïment del poble.* | [...]

DIEC2

conciliar_ *v. tr.* [...] **1 3** *intr. pron.* Una cosa, estar d'acord, ésser compatible, amb una altra que sembla contradictòria. *La meva interpretació es concilia perfectament amb la vostra. Aquestes dues versions no es concilien.* *tr. pron.* **2** / Algú, disposar favorablement (algú altre) envers ell. *Conciliar-se els seus superiors.* **2 2** / Guanyar-se (alguna cosa) de mica en mica. *S'ha sabut conciliar l'agraïment del poble.* [...]

DIEC1

senyar v. tr. Fer el senyal de la creu (sobre algú o sobre alguna cosa). *Senyar una mare el seu fill. Senyar una ferida.* | pron. Fer el senyal de la creu sobre si mateix.

DIEC2

senyar v. tr. Fer el senyal de la creu amb un moviment de la mà (sobre algú o sobre alguna cosa). *Senyar una mare el seu fill. Senyar una ferida.* En començar la missa, el capellà se senya.

4.1.3. Criteris referents a les subentrades

— Les subentrades s’han inclòs sistemàticament dins l’article corresponent al seu nucli sintàctic. Per exemple, s’han traslladat a l’article **jugar** els sintagmes lexicalitzats **jugar a la borsa**, **jugar-se la camisa**, **jugar a cartes vistes**, **jugar-se l’última carta**, **jugar a la cluca**, **jugar amb foc**, **jugar messions** i **jugar una mala passada** que estan distribuïts en diferents articles del DIEC1.

DIEC1

borsa f. [...] **jugar a la borsa** Especular sobre l’alça i la baixa dels valors. | [...]

camisa f. [...] **jugar-se la camisa** Jugar-s’ho tot. [...]

carta f. [...] | **jugar a cartes vistes** Obrar amb coneixença plena de totes les dades, mòbils amagats, etc., d’un afer. **jugar-se l’última carta** Emprar el darrer mitjà que ens resta per a obtenir quelcom. [...]

cluca f. **jugar a la cluca** Jugar a fet. *Quan acabem de berenar jugarem a la cluca d’amagar.*

foc m. [...] **jugar amb foc** Exposar-se imprudentment al perill. [...]

messió f. [...] **posar messions** [o **jugar messions**] Fer una juguesca.

passada f. [...] **jugar una mala passada** Jugar una mala partida (ACC. 11). [...]

DIEC2

jugar v. intr. [...] **1 4 jugar a la cluca** Jugar a fet. *Quan acabem de berenar jugarem a la cluca.* **1 5 jugar a cartes vistes** Obrar amb coneixença plena de totes les dades, mòbils amagats, etc., d’un afer. **1 6 jugar a la borsa** Especular sobre l’alça i la baixa dels valors. [...] **2 4 jugar amb foc** Exposar-se imprudentment al perill. [...] **4 2 jugar una mala passada** Fer una jugada, una mala jugada, a algú. [...] **5 5 jugar messions** Posar messions (→). [...] **5 7 tr. pron. jugar-se l’última carta** Emprar el darrer mitjà que ens resta per a obtenir quelcom. **5 8 tr. pron. jugar-se la camisa** Jugar-s’ho tot. [...]

Les locucions verbals amb verbs d’un significat molt general o amb verbs molt productius (que originen un gran nombre de subentrades) s’han inclòs dins l’article corresponent al nucli sintàctic de la resta de la locució. Aquests verbs són: *agafar, anar, arribar, caure, córrer, deixar, dir, donar, dur, ésser, estar, fer, haver-hi, passar, perdre, poder, portar, posar, prendre, quedar, restar, saber, semblar, sortir, tenir, tornar, treure, trobar, venir, veure i voler.*

borràs [pl. -assos] *M.* 1 La part més basta de l'estopa de cànem sense netejar. 2 Teixit bast fet amb aquesta estopa. 3 *anar a mal borràs* [o *anar de mal borràs*] Anar malament, per mal camí, molt avall en la fortuna, la salut, etc. *Ja fa temps que el seu negoci va a mal borràs.*

catúfol *M.* 1 I Caixó [...]. *M.* 2 I Embolic. 2 2 *fer catúfols* Repapiejar.

curt² **-a** *ADJ.* 1 I De poca llargària, [...]. 1 7 *anar curt* [o *anar curt de diners*] Tenir pocs diners. 1 8 *ésser curt* [...]

lluny¹ *ADV.* 1 A una gran distància [...]. 5 *anar lluny d'osques* Anar errat (→). 6 *veure de lluny* [...].

4.1.4. Criteris referents a les marques valoratives

En la segona edició del DIEC porten una marca específica: *a)* els mots de lèxic comú que han caigut en desús (*ANT.*, 'emprat antigament'), *b)* els sentits que reculen però encara són vius en segons quins àmbits (*EN REC.*, 'sentit en recessió'), *c)* els termes d'especialitat que han estat substituïts per una altra denominació (*OBS.*, 'mot o sentit obsolet'), *d)* les subaccepcions constituïdes només per exemples que presenten un desplaçament semàntic lleu (interpretable a partir del sentit immediatament anterior i de la marca valorativa), un canvi de funció sintàctica dels arguments o certes modificacions d'índole contextual o estilística (*PER EXT.*, 'sentit per extensió'), *e)* els mots i les accepcions d'un registre baix (*POP.*, 'emprat popularment') i *f)* els mots i les accepcions d'un registre mot baix (*VULG.*, 'emprat vulgarment').

catalanesc -a *adj.* 1 *ANT.* Català. *Un coltell catalanesc. Un mot catalanesc.* 2 *m.* *ANT.* Llengua catalana. *Són vers catalans i parlen del bell catalanesc del món.*

doctor doctora *m. i f.* [...]. *f.* 4 *EN REC.* Muller d'un doctor.

sarcocele *f.* *OBS.* Tumefacció del testicle i de l'epidídim.

joguina *f.* 1 I Objecte fet expressament per a jugar, per a entretenir-se, els infants. [...]. 1 2 *PER EXT.* *Et fa fer el que ell vol: ets la seva juguina.* [...]

burilla *f.* [...] 2 *POP.* Tap de nas (→). 3 *POP.* ***fer burilles*** Treure's un tap de nas amb el dit.

enfigar-se *v. INTR. PRON.* 1 *VULG.* Sentir una forta atracció sexual per una dona. 2 *VULG.* Embadalir-se a causa d'una dona.

La segona edició del DIEC no dóna informació sobre l'extensió geogràfica dels mots que conté.

DIEC1

palmar *m.* En algunes contrades, lleixa_.

saltarel·la *f.* En algunes contrades, espècie de llagosta (insecte) petita i de color torrat.

DIEC2

palmar *m.* Lleixa_ 1.

saltarel·la *f.* Llagosta de camp petita de color torrat.

4.1.5. Criteris referents a les definicions

— S’han esmenat les definicions metalingüístiques, és a dir, les que comencen amb expressions com ara «Dit de...», «Nom donat a...», «Qualsevol de...», etc.

DIEC1

acollidor -a *adj.* [...] | Dit d’un lloc agradable, on fa de bon estar. *Una cambra acollidora. Un racó acollidor.*

abonament _ *m.* [...] | Qualsevol assentament fet en l’haver d’un compte.

alruna *f.* Nom donat a l’arrel de la mandràgora de forma antropomorfa.

colínia *f.* Nom comú del cosinus, de la cotangent i de la cosecant d’un angle o d’un arc.

mordant *m.* Mena de faristol adaptat a la caixa tipogràfica que subjecta l’original i assenyala la ratlla que es compon.

DIEC2

acollidor -a *adj.* [...] 2 Agradable, on fa de bon estar. *Una cambra acollidora. Un racó acollidor.*

abonament _ *m.* [...] 2 2 Assentament fet en l’haver d’un compte.

alruna *f.* Arrel de la mandràgora de forma antropomorfa.

colínia *f.* Cosinus, cotangent o cosecant d’un angle o d’un arc.

mordant *m.* Faristol adaptat a la caixa tipogràfica que subjecta l’original i assenyala la ratlla que es compon.

4.1.6. Criteris referents a les remissions

S’han revisat les remissions per tal de fer-les més explícites i precises.

DIEC1

abastir *v. tr.* Abastar (ACC. 4).

abastar *v. intr.* Ésser capaç, per grandària, alçària o potència, d’arribar a alguna cosa. *No abastar a comprendre una cosa.* | Arribar a tocar una cosa que està distant. *Amb la mà abasta al sostre.* || *tr.* Haver, allargant la mà o servint-se d’un instrument, (una cosa que és en un lloc alt o distant). *Abastar la fruita d’un arbre. Abastar figues amb badoquera. Abastar un llibre de l’armari.*
tr. Fornir de provisions. *Abastar una ciutat. Abastar un exèrcit.*

DIEC2

abastir *v. tr.* Abastar 3.

abastar *v. intr.* 1 1 Ésser capaç, per grandària, alçària o potència, d’arribar a alguna cosa. 1 2 PER EXT. *No abastar a comprendre una cosa.* 1 3 Arribar a tocar una cosa que està distant. *Amb la mà abasta al sostre.* *tr.* 2 Haver, allargant la mà o servint-se d’un instrument, (una cosa que és en un lloc alt o distant). *Abastar la fruita d’un arbre. Abastar figues amb badoquera. Abastar un llibre de l’armari.* *tr.* 3 Fornir de provisions. *Abastar una ciutat. Abastar un exèrcit.*

DIEC1

gírgola *f.* Nom donat a diversos bolets del grup dels agàrics que viuen en grups o flotes, sovint amb la cama excèntrica i sempre amb làmines, per bé que alguns (*Pleurotus*) estiguin relacionats amb els bolets de soca: **gírgola d'álber**,[...] | *ESP.* Orellana.

orellana *f.* Tros de préssec en forma de cinta assecat a l'aire i al sol. || Peça llarguera i molt prima de pasta de farina fregida amb ou i llard o amb llet i oli, i que se sol menjar amb sucre o amb mel, pròpia d'alguns indrets de les Balears. || Bolet comestible del grup dels basidiomicets (*Pleurotus ostreatus*), de carpòfor en forma de petxina, gris, a vegades liliaci o brunenc i amb làmines una mica decurrents, que creix normalment sota pollancre; gírgola. [...]

DIEC2

gírgola *f.* **1** / Bolet del grup dels agàrics, que viu en grups o flotes, sovint amb la cama excèntrica o lateral i sempre amb làmines. [...] *f.* **2** Orellana **3**.

orellana *f.* **1** Tros de préssec o d'albercoc assecat a l'aire i al sol. *f.* **2** Peça llarguera i molt prima de pasta de farina fregida amb ou i llard o amb llet i oli, que se sol menjar amb sucre o amb mel, pròpia d'alguns indrets de les Balears. *f.* **3** / Bolet comestible del grup dels basidiomicets, de carpòfor en forma de petxina, gris, a vegades lilós o brunenc i amb làmines una mica decurrents, que creix normalment sobre la fusta dels pollancre (*Pleurotus ostreatus*).[...]

4.2. REVISIÓ DEL LÈXIC COMÚ

La revisió del lèxic comú comprèn tres processos: la revisió de la nomenclatura, la revisió del contingut dels articles i l'anàlisi dels suggeriments i de les propostes d'esmena fetes als continguts de la primera edició del diccionari.

4.2.1. Nomenclatura

Com a resultat de la revisió general de la nomenclatura de lèxic comú, s'han incorporat al diccionari 488 articles nous (d'un total de 1.802 mots estudiats) i 84 subentrades o locucions (a partir de l'estudi de 124 expressions); d'altra banda, s'han suprimit 41 articles (d'un total de 153 propostes de supressió estudiades). S'ha modificat la grafia de 29 entrades.

Mostra de mots i locucions nous:

- a boqueta nit** ('a entrada de fosc')
- a l'alça** ('cap amunt')
- a petició de** ('per haver-ho demanat')
- aixecar acta** ('estendre acta')
- així i tot** ('tot i això')
- anar (o venir) mal dades** ('anar o venir malament')
- aute** ('en dret processal andorrà, interlocutòria')
- bala perduda** ('persona de poc seny')

bingo ('joc')
col·leccionable ('que pot ésser col·leccionat'; 'obra que surt en fascicles')
de seguida que ('així que')
delfinari ('lloc on viuen o s'exhibeixen els dofins en captivitat')
dèsset ('disset', propi del valencià)
díhuit ('divuit', propi del valencià)
donja ('embotit típic d'Andorra')
en curs de ('en procés de')
extraescolar ('que té lloc fora de l'horari escolar')
gèl·lera ('gerla' (peix), propi del balear)
grappa ('aiguardent de brisa elaborat a Itàlia')
henna ('alquena')
hereu escampa ('dilapidador')
idò ('doncs', propi del balear)
justa la fusta! ('expressió per a manifestar l'acord amb una cosa dita')
lífting ('operació d'estirar la pell')
mudat -ada ('ben vestit')
museïtzar ('convertir en museu')
nominar ('incloure en una nòmina amb vista a un nomenament, un premi')
per antonomàsia ('per excel·lència')
pica-pica² ('àpat consistent en menges variades que es presenten en racions petites que hom pren a voluntat')
pírcing ('tècnica que consisteix a subjectar joies o altres objectes travessant la pell')
pitàvola ('papallona', propi de l'andorrà)
pontificar ('actuar com a pontífex'; 'parlar amb un to de gran autoritat sense tenir-ne')
progre ('persona d'idees avançades i capteniment anticonvencional')
progressia ('conjunt dels progress')
raonador del ciutadà ('defensor dels interessos dels ciutadans d'Andorra')
rebeca² ('jaqueta de punt sense coll que es corda pel davant')
referenciar ('donar una referència bibliogràfica a un document')
si fa no fa ('aproximadament')
via² ('a través de')
zàping ('acció de passar ràpidament d'un canal a un altre de televisió amb el comandament a distància')

A conseqüència de la tasca de revisió dels gentilicis, se n'han afegit al diccionari 150 més:

azerbaidjanès -esa ('natural de l'Azerbaidjan')
callerès -esa ('natural de Càller')
estatunidenc -a ('nord-americà')
ruandès -esa ('natural de Ruanda')
vila-realenc -a ('natural de Vila-real')

A conseqüència de la tasca de revisió dels afixos, se n'han afegit al diccionari 515 més:

- cefàlia (forma sufixada)
- filmo-** (forma prefixada)
- horti-** (forma prefixada)
- immuno-** (forma prefixada)
- màtica (forma sufixada)
- plàstia (forma sufixada)

Mostra d'articles suprimits:

- alapidar** (forma antiga de *lapidar*)
- austruç** (és un mot no suficientment documentat, llevat del diccionari Fabra)
- llostra** (és una mala grafia de *llostre*)
- substràtum** (és un cultisme desuet que ha quedat substituït per *substrat*)
- tenedor tenedora** (és un castellanisme per *tenidor tenidora*)

Mostra de canvis gràfics:

DIEC1	DIEC2
ahinar	aïnar ('renillar')
crisopres	crisopras ('varietat de la calcedònia')
almon	almón ('enlloc')
alter ego	àlter ego ('persona de qui hom es refia com d'ell mateix')
ahuixar	aüixar ('fer fugir els animals amb crits')
catabauma	catabalma ('catau')
pater familias	paterfamilias ('en la família romana, l'home que té ple dret com a cap de casa')
per hom	perhom ('per persona')
equivoc	equivoc ('equivocació')
futims	fotims (en l'expressió <i>tenir un geni de fotims</i>)
a gatamau	a gatamèus ('de quatre grapes')
pristi prístina	pristí -ina ('primigeni')
uissar	uïssar ('esternudar')
zimbabwès	zimbabuès ('natural de Zimbabue')

4.2.2. Contingut dels articles

La revisió del contingut dels articles de lèxic comú o amb alguna accepció de lèxic comú ha tingut com a objectius la revisió de la categoria gramatical atorgada als mots, de les definicions i dels exemples i, en general, l'homogeneïtzació del tractament dels materials lexicogràfics. Aquesta actuació ha donat lloc a intervencions en uns 7.000

articles sobre un total de 31.762 articles de lèxic comú o amb alguna accepció de lèxic comú.

Revisió de categories gramaticals

DIEC1	DIEC2
anticlerical <i>adj.</i> Enemic del domini o del poder polític o social de la clerecia.	anticlerical <i>adj.</i> i <i>m.</i> i <i>f.</i> Partidari de l'anticlericalisme.
avant <i>adv.</i> [...] avant! Exclamació per a encoratjar. en avant En un escrit, en una relació, posteriorment, més endavant.	avant <i>adv.</i> [...] en avant <i>loc. adv.</i> En un escrit, en una relació, després, més endavant. <i>interj.</i> 2 Exclamació per a encoratjar.
dipositari -ària <i>adj.</i> Relatiu o pertanyent a un dipòsit. Que rep en dipòsit. <i>Un banc dipositari.</i> <i>m.</i> i <i>f.</i> <i>El dipositari d'un tresor. El dipositari del convent.</i> <i>fig.</i> <i>És el dipositari dels meus secrets.</i>	dipositari -ària <i>adj.</i> 1 Relatiu o pertanyent a un dipòsit. 2 <i>adj.</i> i <i>m.</i> i <i>f.</i> Que rep en dipòsit. <i>Un banc dipositari. Els dipositaris d'un tresor.</i> 3 <i>adj.</i> i <i>m.</i> i <i>f.</i> <i>PER EXT.</i> <i>És el dipositari dels meus secrets.</i>
ensems <i>adv.</i> [...] ensems amb <i>loc. adv.</i> En unió de, al mateix temps que. <i>Rebé la vostra carta ensems amb la meva.</i>	ensems [...] ensems amb <i>loc. prep.</i> En unió de, al mateix temps que. <i>Rebé la vostra carta ensems amb la meva.</i>
mofeta <i>m.</i> i <i>f.</i> Inclinat a mofar-se o burlar-se de la gent. [...]	mofeta <i>adj.</i> i <i>m.</i> i <i>f.</i> 1 Inclinat a mofar-se o burlar-se de la gent. [...]

Revisió de definicions

DIEC1	DIEC2
anxova <i>f.</i> Seitó.	anxova <i>f.</i> Seitó, especialment l'adobat amb sal.
bidó <i>m.</i> Recipient portàtil de llauna per a transportar benzina, oli, petroli, etc.	bidó <i>m.</i> Recipient de metall o de plàstic per a transportar benzina, oli, petroli, etc.
bledejar <i>v. intr.</i> Una persona, esp. una dona, ésser més o menys bleada; [...]	bledejar <i>v. intr.</i> Una persona, ésser més o menys bleada. [...]
bolquer <i>m.</i> [...] <i>PER EXT.</i> Calça amb què s'embolca el cos dels bebès i que serveix per a absorbir les miccions i la matèria fecal. [...]	bolquer <i>m.</i> [...] Peça de cel·lulosa amb què, a manera de calça, s'embolca el cos dels bebès o dels adults que no poden contenir les evacuacions i que serveix per a retenir-ne els orins i la matèria fecal. [...]
borderia <i>f.</i> [...] Casa de beneficència on els bords són recollits.	borderia <i>f.</i> [...] Casa de beneficència on els bords eren recollits.
dòlman <i>m.</i> Nom d'un vestit turc, una mena d'abric llarg amb mànigues; [...]	dòlman <i>m.</i> 1 abric llarg amb mànigues que porten els turcs. [...]
enjoyat <i>m.</i> Disposició que s'adopta per a sostenir una biga per mitjà d'un jou.	enjoyat <i>m.</i> Disposició d'una part de l'embigat en què una biga se sosté per mitjà d'un jou.
gratinador <i>m.</i> Aparell o dispositiu d'un forn de cuina que serveix per a gratinar.	gratinador <i>m.</i> Aparell d'un forn de cuina que serveix per a gratinar.
mesader mesadera <i>m.</i> i <i>f.</i> Llogat a mesos.	mesader mesadera <i>m.</i> i <i>f.</i> Persona llogada a mesos.
misericòrdia <i>f.</i> [...] Element que sobresurt en la part inferior dels seients del cor d'una església.	misericòrdia <i>f.</i> [...] Element que sobresurt en la part inferior dels seients del cor d'una església i permet de repenjar-s'hi o seure-hi fent l'efecte d'estar dret.

DIEC1	DIEC2
pagà -ana <i>adj.</i> [...] <i>adj.</i> i <i>m.</i> i <i>f.</i> Dit de qui adora falsos déus, per oposició als fidels de les tres religions monoteistes: el cristianisme, el judaisme i l'islamisme. [...]	pagà -ana <i>adj.</i> [...] <i>adj.</i> i <i>m.</i> i <i>f.</i> Que no professa cap de les tres religions monoteistes: el cristianisme, el judaisme i l'islam. [...]
petrolier <i>m.</i> Nau de transportar, en grans quantitats, petroli brut o qualsevol combustible líquid.	petrolier <i>m.</i> Nau per al transport de petroli brut o de qualsevol combustible líquid.
promiscu -íscua <i>adj.</i> [...] Que manté relacions homosexuals o heterosexuals fora de la parella.	promiscu -íscua <i>adj.</i> [...] Que manté relacions sexuals sovint i amb persones diferents.
quaresmer <i>m.</i> Persona que fa els sermons de quaresma.	quaresmer <i>m.</i> Predicador que fa els sermons de quaresma.
reversa <i>f.</i> Corrent que va al revés o en una altra direcció que el principal o dominant.	reversa <i>f.</i> Corrent d'aigua que va al revés o en una altra direcció que el principal o dominant.

Revisió i addició d'exemples

Exemples modificats

DIEC1	DIEC2
acomplir <i>v. tr.</i> [...] <i>Les tasques acomplertes per la comissió.</i> <i>pron.</i> [...]	acomplir <i>v. tr.</i> [...] <i>La comissió ha acomplert l'encàrrec del govern.</i> [...]
admetre <i>v. tr.</i> [...] <i>Ésser admès a l'Acadèmia.</i> <i>Ésser algú admès a la presència del rei.</i> [...]	admetre <i>v. tr.</i> [...] <i>L'Acadèmia ha admès dos nous membres. L'havien admès a la presència del rei.</i> [...]
danyós -osa <i>adj.</i> [...] <i>És danyós per a la salut.</i> [...]	danyós -osa <i>adj.</i> [...] <i>Prendre massa el sol és danyós per a la salut.</i> [...].
debades <i>adv.</i> [...] <i>Se'l veia sovint a la barberia del vell Borrim, el qual a canvi d'això l'afaitava debades.</i>	debades <i>adv.</i> [...] <i>Ajudava el vell Borrim, i aquest, a canvi, l'afaitava debades.</i>
indignació <i>f.</i> [...] <i>Això féu esclatar la seva indignació.</i>	indignació <i>f.</i> [...] <i>Les paraules del secretari feren esclatar la indignació dels presents.</i>
llostre <i>m.</i> [...] <i>Ja es fa llostre.</i>	llostre <i>m.</i> [...] <i>Així que cau el llostre, l'amo s'encamina a la vinya.</i>
perfidia <i>f.</i> [...] <i>Les seves perfidies.</i>	perfidia <i>f.</i> [...] <i>Les seves perfidies li van fer perdre tots els amics.</i>
pòndol <i>m.</i> [...] <i>Portar el pòndol de la casa.</i>	pòndol <i>m.</i> [...] <i>Als vint anys ja portava el pòndol de la fonda.</i>
rancor <i>m.</i> [...] <i>Guardar, servir, rancor a algú.</i>	rancor <i>m.</i> [...] <i>Després de tants anys encara li guarda rancor.</i>

Exemples nous

DIEC1	DIEC2
acorrUAR [...] <i>pron.</i> Posar-se en corrua.	acorrUAR [...] <i>intr. pron.</i> Posar-se en corrua. <i>Les cabres s'acorrUen pels caminois.</i>
adlàter <i>m.</i> i <i>f.</i> Seguidor.	adlàter <i>m.</i> i <i>f.</i> Seguidor 1. <i>El líder i els seus adlàters.</i>
encert <i>m.</i> [...] Casualtat, coincidència.	encert <i>m.</i> [...] Casualtat, coincidència. <i>Quin encert!, hem arribat tots dos alhora.</i>
ineptitud <i>f.</i> Manca d'aptitud per a fer una cosa.	ineptitud <i>f.</i> Manca d'aptitud per a fer una cosa. <i>Confesso la meva ineptitud en les feines</i>

DIEC1	DIEC2
	<i>de la cuina.</i>
ingent <i>adj.</i> Molt gran.	ingent <i>adj.</i> Molt gran. <i>Una quantitat de víctimes incommptable, ingent. L'ingent fons documental del nostre arxiu.</i>
novençà -ana <i>adj.</i> Nou o principiant en alguna cosa.	novençà -ana <i>adj.</i> Nou o principiant en alguna cosa. <i>Era novençà en l'art de la cuina.</i>
pugnar <i>v. intr.</i> [...] Esforçar-se porfidiosament.	pugnar <i>v. intr.</i> [...] Esforçar-se porfidiosament. <i>Pugnava per aconseguir la presidència del club.</i>
regruar <i>v. tr.</i> Gruar molt.	regruar <i>v. tr.</i> Gruar molt. <i>Te l'han fet regruar, aquest premi.</i>

Addició d'accepcions

DIEC1	DIEC2
batllia <i>f.</i> Càrrec i dignitat de batlle; territori de la seva jurisdicció.	batllia <i>F.</i> 1 Càrrec i dignitat de batlle. <i>F.</i> 2 Territori de la jurisdicció d'un batlle. <i>F.</i> 3 <u>Jutjat de primera instància d'Andorra.</u>
botir <i>v. intr.</i> Una cosa, fer bot a algú, esp. causant la tibantor de la pell, de l'embolcall. <i>pron.</i> Embotir-se. Ésser llençat per alguna força i anar a caure a certa distància. <i>fig.</i> Ésser expulsat d'un lloc o d'un càrrec. <i>El director ha botit.</i>	botir <i>V.</i> <i>INTR.</i> 1 Una cosa, fer bot a algú, especialment causant la tibantor de la pell, de l'embolcall. <i>INTR. PRON.</i> 2 Embotir-se. <i>Tot ell es botia de l'abundosa riallada.</i> <i>INTR.</i> 3 1 Ésser llençat per alguna força i anar a caure a certa distància. 3 2 Ésser expulsat d'un lloc o d'un càrrec. <i>El director ha botit.</i> <i>INTR. PRON.</i> 4 <u>Enutjar-se. <i>Es boteix per no-res.</i></u>
bru bruna <i>adj.</i> Gris fosc tirant a negre. Dit de l'individu de raça blanca que té el cabell fosc i la pell rica en pigment.	bru bruna <i>ADJ.</i> 1 1 Gris fosc tirant a negre. <i>Nit bruna.</i> 1 2 Marronós. <i>La closca del coco és bruna i molt dura.</i> 1 3 Que té el cabell fosc i la pell rica en pigment, essent de raça blanca. <i>ADJ.</i> 2 En numism., de baixa llei. <i>Moneda bruna.</i>
cabró <i>m.</i> Mascle de la cabra, boc. Marit que consent l'adulteri de la muller.	cabró <i>M.</i> 1 Boc_ <i>I. M.</i> 2 1 Marit que consent l'adulteri de la muller. 2 2 M. i F. [<i>fem. cabrona</i>] <i>POP.</i> Persona que fa males jugades.
carrabiner <i>m. ant.</i> A l'Estat espanyol, soldat destinat a la persecució del contraban. <i>m. ant.</i> Soldat armat d'una carrabina.	carrabiner carrabinera <i>M. i F.</i> 1 <u>Membre d'un cos de les forces de seguretat de certs països.</u> 2 M. Soldat destinat antigament, a l'Estat espanyol, a la vigilància de les costes i a la persecució del contraban. 3 M. Antic soldat armat d'una carrabina.
clarificar <i>v. tr.</i> Llevar (d'un líquid) les substàncies que l'enterboleixen. <i>Clarificar un xarop, el vi.</i>	clarificar <i>V. TR.</i> 1 Llevar (d'un líquid) les substàncies que l'enterboleixen. <i>Clarificar un xarop, el vi.</i> <i>TR.</i> 2 Posar en clar (alguna cosa confusa).
grua <i>f.</i> Ocell de la família dels gruïds (<i>Grus grus</i>), d'1,2 metres de llargada, de plomatge gris cendrós amb el coll negre, amb una falsa cua formada per les plomes de les ales. Nom donat a diversos ocells de la mateixa família: grua damisel-la (<i>Anthropoides virgo</i>), de plomatge gris amb plomes negres llargues en el coll; grua del paradís (<i>Anthropoides</i>	grua <i>F.</i> 1 1 Ocell de la família dels gruïds, d'1,2 metres de llargada, de plomatge gris cendrós amb el coll negre, amb una falsa cua formada per les plomes de les ales (<i>Grus grus</i>). 1 2 grua damisel-la Ocell de la família dels gruïds, de plomatge gris amb plomes negres llargues en el coll (<i>Anthropoides virgo</i>). 1 3 grua del paradís Ocell de la família dels

DIEC1	DIEC2
<p><i>paradisea</i>), pròpia de l'Àfrica meridional. Estel, esp. de paper. <i>Fer volar una grua.</i> Màquina que serveix per a aixecar pesos grossos i transportar-los d'un lloc a un altre més o menys distant. <i>Grua pont. Grua pòrtic.</i></p>	<p>gruids, propi de l'Àfrica meridional (<i>Anthropoides paradisea</i>). F. 2 Estel, especialment de paper. <i>Fer volar una grua.</i> F. 3 1 Màquina que serveix per a aixecar pesos grossos i transportar-los d'un lloc a un altre més o menys distant. 3 2 Camió grua que trasllada els vehicles avariats o mal aparcats. <u>La grua se li ha emportat el cotxe.</u> 3 3 grua pont Grua d'estructura horitzontal que corre per uns carrils elevats, proveïda d'un carro portador de mecanismes elevadors. 3 4 grua pòrtic Grua pont suportada per uns muntants que es desplacen sobre carrils. F. 4 En heràld., ocell que es representa amb la pota dreta agafant la vigilància.</p>
<p>morrejar v. intr. Beure agafant amb els llavis el broc, l'aixeta o el recipient per on brolla l'aigua, el vi o altra beguda. <i>Beveu a galet: no morregeu.</i> Els animals, acostar el morro al menjar sense prendre'l; l'infant, mamar sense gana prenent i deixant el pit. fig. Fer mala cara, fer morros.</p>	<p>morrejar V. INTR. 1 1 Beure agafant amb els llavis el broc, l'aixeta o el recipient per on brolla l'aigua, el vi o altra beguda. <i>Beveu a galet: no morregeu.</i> 1 2 Els animals, acostar el morro al menjar sense prendre'l. 1 3 L'infant, mamar sense gana prenent i deixant el pit. TR. 2 POP. Besar (algú) a la boca perllongament. INTR. 3 Fer mala cara, fer morros.</p>
<p>nunci m. Missatger encarregat d'anunciar alguna cosa; pregoner. Ambaixador, representant diplomàtic, del papa.</p>	<p>nunci M. 1 1 Missatger encarregat d'anunciar alguna cosa. 1 2 Pregoner. M. i F. 2 [fem. núncia] Conserge de l'Administració pública d'Andorra. M. 3 Ambaixador, representant diplomàtic, del papa.</p>
<p>pràctic -a adj. Que concerneix la pràctica (oposat a teòric, especulatiu); obtingut per la pràctica; bo per a posar-se en pràctica. <i>Un ensenyament pràctic. Química pràctica. El coneixement pràctic d'una llengua. Un consell pràctic. Un estri molt pràctic.</i> Experimentat, que té pràctica; més donat a la pràctica que a l'especulació. <i>Poc pràctic d'un ofici. Un esperit pràctic.</i> Dit d'una persona que es regula amb l'experiència de la vida, que sap executar les coses. <i>Era un home pràctic.</i> m. i f. Coneixedor de quelcom per la pràctica. esp. Persona que, com a coneixedor d'un indret determinat de la costa, d'un port o d'un riu, embarca en una nau que ha de passar-hi per tal d'assessorar el capità.</p>	<p>pràctic -a ADJ. 1 1 Que concerneix la pràctica. <i>Proposem un ensenyament pràctic amb menys coneixements teòrics. Química pràctica.</i> 1 2 Obtingut per la pràctica. <i>El coneixement pràctic d'una llengua.</i> 1 3 Bo per a posar-se en pràctica. <i>Un consell pràctic.</i> 1 4 Que és útil i fàcil de manejar, de fer anar. <i>Un obrellaunes molt pràctic.</i> ADJ. 2 1 Que té pràctica en alguna cosa. <i>Poc pràctic d'un ofici.</i> 2 2 Més donat a la pràctica que a l'especulació. <i>Un esperit pràctic.</i> 2 3 Que es regula amb l'experiència de la vida, que sap executar les coses. <i>Era un home pràctic.</i> 2 4 [en la forma del femení singular, anteposat a certs noms] Gairebé completa. <i>Els professors han denunciat la pràctica desaparició del grec dels plans d'estudi. La pràctica totalitat dels assistents va estar d'acord amb la proposta.</i> M. i F. 3 1 Coneixedor de quelcom per la pràctica. 3 2 Persona que, com a coneixedor d'un indret determinat de la costa, d'un port o d'un riu, embarca en una nau que ha de passar-hi per tal d'assessorar el capità.</p>
<p>sípia f. Mol·lusc cefalòpode (<i>Sepia officinalis</i>), de color gris verdós i dors negre, amb deu tentacles i una conquilla interna calcària i</p>	<p>sípia F. 1 Mol·lusc cefalòpode, de color gris verdós i dors negre, amb deu tentacles i una conquilla interna calcària i ampla coberta per la</p>

DIEC1	DIEC2
ampla coberta per la pell, que és molt apreciat com a aliment.	pell, que és molt apreciat com a aliment (<i>Sepia officinalis</i>). <i>F. 2 POP. Escopinada.</i>

Supressió d'accepcions

DIEC1	DIEC2
<p>anyil <i>m.</i> Arbust de la família de les papilionàcies (<i>Indigofera tinctoria</i>) i altres espècies afins. <u>Substància colorant extreta d'aquest arbust.</u> Indi_ (acc. 1).</p> <p>[S'ha suprimit l'accepció subratllada perquè és innecessària: en l'article indi ja hi ha una accepció que fa referència a la substància colorant]</p>	<p>anyil <i>M.</i> 1 Herba o arbust del gènere <i>Indigofera</i>, de la família de les papilionàcies, de fulles imparipinnades, antigament molt cultivada als països tropicals com a tintòria. 2 Indi_.</p>
<p>git <i>m.</i> Acció de gitar o llançar; tret. Vòmit. <u>Acció de gitar part de la càrrega d'una nau per salvar aquesta del naufragi, per intentar de fer-la surar si ha encallat, etc.</u></p> <p>[S'ha suprimit l'accepció subratllada perquè el sentit a què es refereix ja apareix en l'article gitar. Amb la primera accepció de git és, doncs, suficient]</p>	<p>git <i>M.</i> 1 Acció de gitar o llançar. 2 Tret_ 1 1. 3 Gitarada.</p>
<p>mà <i>f.</i> [...] Qualsevol dels quatre peus del bestiar de l'escorxadador un cop tallats. <u>Pel fet d'ésser la mà l'òrgan del qual ens valem per a donar o rebre, copsar, oferir, expressar pel gest diferents sentiments, pegar, etc., el mot entra en la formació d'un gran nombre de frases de sentit figurat. <i>allargar la mà</i> Ésser caritatiu, generós. [...]</u></p> <p>[S'ha suprimit l'accepció subratllada perquè és metalingüística]</p>	<p>mà <i>f.</i> [...] 2 2 Part terminal de les extremitats posteriors dels simis. 2 3 Peu del bestiar de l'escorxadador un cop tallat. <i>F. 3 1 anar-se-li'n la mà a algú</i> Excedir-se, especialment en la quantitat d'un ingredient en preparar una mescla, un guisat, etc. [...]</p>
<p>pubilla <i>f.</i> Dona hereva única d'una casa. pop. Nom amb què hom s'adreça a vegades a una noia qualsevol. <i>POP.</i> La ciutat de Barcelona.</p> <p>[S'ha suprimit l'accepció subratllada perquè equival a un nom propi]</p>	<p>pubilla¹ <i>F.</i> 1 Primera filla que, en absència de fills mascles, d'acord amb la tradició catalana, és l'hereva universal dels béns dels seus pares. <i>F. 2</i> Tractament que es dona a una noia.</p>
<p>recoble <i>m.</i> Tornada d'una cançó popular. <u>Part de la cançó que es repeteix sempre amb la mateixa lletra i tonada.</u></p> <p>[S'ha suprimit l'accepció subratllada perquè és redundant: la primera accepció dona una informació gairebé idèntica]</p>	<p>recoble <i>M.</i> Tornada d'una cançó popular.</p>
<p>sauló <i>m.</i> <u>Terra arenosa.</u> Sorra feldspàtica argilosa que resulta de la descomposició del granit.</p>	<p>sauló <i>M.</i> Sorra feldspàtica argilosa que resulta de la descomposició del granit, que forma una regolita.</p>

DIEC1	DIEC2
[S'ha suprimit l'accepció subratllada perquè és redundant: la segona accepció dóna una informació gairebé idèntica]	
semita <i>adj. i m. i f.</i> <u>Descendent de Sem</u> ; pertanyent a una raça caucàsica representada avui principalment pels jueus i els àrabs.	semita <i>M. i F. 1</i> Individu pertanyent a un poble representat avui principalment pels jueus i els àrabs. <i>2 ADJ.</i> Semític 1 1 .
[S'ha suprimit l'accepció subratllada perquè conté informació enciclopèdica que no és pertinent]	
transhumància <i>f.</i> Acció de transhumar. <u>Migració anual dels ramats, cap a les terres baixes a l'hivern i cap a les muntanyes a l'estiu, per a aprofitar millor les pastures.</u>	transhumància <i>F.</i> Acció de transhumar.
[S'ha suprimit l'accepció subratllada perquè el sentit a què es refereix ja apareix en l'article transhumar . Amb la primera accepció de transhumància és, doncs, suficient]	
vinyeta <i>f.</i> [...] Dibuix o il·lustració, generalment humorístic, imprès en un llibre, un diari o una revista, acompanyat o no d'un text. [...] <u>Qualsevol de les diferents parts emmarcades que formen una tira o una pàgina de còmic.</u> [...]	vinyeta <i>F.</i> [...] 2 1 Dibuix que forma part d'una sèrie que explica una història. 2 2 Dibuix o il·lustració, generalment humorístic, imprès en un llibre, un diari o una revista, acompanyat o no d'un text. 2 3 Dibuix imprès o adossat a una etiqueta que es col·loca sobre diferents objectes amb finalitats comercials. <i>F. 3</i> Ornamentació característica de l'arquitectura gòtica [...]
[S'ha suprimit l'accepció subratllada perquè és redundant: la primera accepció dóna una informació gairebé idèntica]	

4.3. REVISIÓ DEL LÈXIC D'ESPECIALITAT

El lèxic d'especialitat de la segona edició del DIEC es distribueix en 76 àrees temàtiques que abracen tots els àmbits del coneixement.

La revisió d'aquest lèxic l'han duta a terme 117 experts, la major part membres de les diferents seccions o de les societats filials de l'IEC o persones suggerides o designades per aquests. També hi ha participat el TERMCAT, Centre de Terminologia, que ha revisat 9 de les 76 àrees.

4.3.1. Nomenclatura

Com a resultat de la revisió de la nomenclatura especialitzada, s'han incorporat al diccionari 1.994 articles (d'un total de 3.564 propostes d'addició estudiades) i 1.822 subentrades (d'un total de 3.493 propostes d'addició estudiades); d'altra banda, s'han suprimit 770 articles (d'un total de 1.153 propostes de supressió estudiades) i 818 subentrades (d'un total de 957 propostes de supressió estudiades).

Finalment, s'ha modificat la grafia de 65 entrades.

Mostra de termes nous:

- aiatol·là** ('teòleg musulmà que pertany al nivell més alt de la jerarquia religiosa xiïta')
- aliment dietètic** ('aliment per a satisfer necessitats especials degudes a estats fisiològics o a certes malalties')
- alta traïció** ('delicte contra la seguretat de l'Estat')
- bàrman** ('persona que prepara i serveix les begudes en un bar')
- barra lliure** ('servei de begudes que no requereix el pagament de cada consumició')
- batalla campal** ('batalla a camp obert en què intervenen dos exèrcits complets')
- biodiversitat** ('diversitat biològica')
- bric** ('envàs de cartó impermeabilitzat')
- cànnabis** ('marihuana')
- cap de fibló** ('tornado que es forma sobre la superfície de l'aigua')
- carta astral** ('representació de la posició dels astres respecte dels signes del zodíac en un moment determinat')
- càrtel** ('agrupació d'empreses')
- casba** ('barri antic de les poblacions del nord d'Àfrica')
- càsting** ('repartiment, selecció dels actors per a un espectacle')
- compostatge** ('procés de preparació de compost')
- cotxe bomba** ('vehicle que conté un artefacte explosiu')
- daltònic -a** ('daltonià')
- discjòquei** ('persona encarregada de presentar i programar discs')
- drets d'autor** ('conjunt de drets que pertanyen a un autor o als seus hereus')
- emoticona** ('símbol gràfic que evoca un rostre humà')
- estació orbital** ('satèl·lit artificial terrestre habitat en què es duen a terme experiments científics i tecnològics')
- família monoparental** ('família en què només conviuen o bé el pare o bé la mare amb un o més fills')
- gasolina súper** ('gasolina amb un índex d'octà entre 97 i 99')
- homofòbia** ('aversió a l'homosexualitat')
- internauta** ('usuari de la xarxa informàtica Internet')
- joc de rol** ('joc en què els participants representen els diversos personatges d'una aventura o acció')
- lliure arbitri** ('poder de la voluntat per a decidir lliurement')
- lloc web** ('conjunt de pàgines web que una organització, una empresa o una persona pública posa a disposició dels usuaris')
- lutier** ('persona que fabrica instruments musicals')
- mar arrissada** ('mar amb onades de menys de 10 centímetres d'alçada')
- menorà** ('canelobre jueu de set braços')
- mòdem** ('dispositiu que converteix els senyals digitals en analògics i vv.')
- pàgina web** ('document de la xarxa Internet')
- paper cuixé** ('paper apte per a la impressió de gravats')
- pirata informàtic** ('persona que obté il·legalment programes o dades informàtiques sense la llicència corresponent')
- píxel** ('unitat mínima d'informació en què resulta dividida una imatge')

pizzer pizzera ('persona que s'ocupa de fer pizzes; persona que reparteix pizzes')

pluja d'estels ('pluja de meteors')

processador de textos ('programa informàtic emprat en el processament de textos')

quibuts ('comunitat agrària de caràcter col·lectivista de l'Estat d'Israel')

quipà ('casquet que fan servir els homes jueus observants')

roda de reconeixement ('corrua de presos que es fa desfilar davant algú per veure si aquest reconeix entre ells aquell a qui s'imputa un delict')

sidós -osa ('afectat de sida')

sommelier ('persona encarregada de la selecció, la presentació i el servei de vins i licors en els grans restaurants')

torn obert de paraules ('punt de l'ordre del dia d'una reunió destinat tractar assumptes no previstos en els altres punts')

tsunami ('onada de gran potència que té efectes catastròfics')

urbanita ('que viu en una ciutat, d'acord amb els costums de la ciutat')

xador ('peça de vestir àmplia i generalment de color negre amb què algunes dones musulmanes es cobreixen')

xaria ('lleï islàmica fonamentada en l'Alcorà')

xat ('comunicació simultània entre diverses persones a través d'Internet')

Mostra d'articles suprimits:

acnode (es tracta d'un terme matemàtic molt antic, fa molt que no s'usa i, doncs, és innecessari en un diccionari de llengua general)

alèxic -a ('alèctic'; la forma correcta és **alèctic -a**, adjectiu derivat de **alèxia**, de la mateixa manera que **pràctic -a** ho és de **praxi**)

alforrat -ada ('protegit amb peces de cuir, s'aplica als cavallers i als cavalls'; es tracta d'un adjectiu previsible a partir del verb *alforrar*, ja recollit en el DIEC)

almagest ('recull d'observacions dels astrònoms antics'; es tracta del títol d'una obra d'astronomia escrita per Ptolomeu al segle II, per tant, d'un nom propi que no té un ús genèric i no correspon que un diccionari de llengua general el reculli)

diiambe ('en mètrica grega i llatina, peu format per dos iambes'; es tracta d'un terme previsible de *di-* i *iambe*, tots dos formants inclosos en el diccionari)

instituta ('compendi de dret civil compost per ordre de Justinià'; es tracta del títol d'una obra que recull el sistema de dret romà escrita pels juristes Tribonià, Teòfil i Doroteu per ordre de Justinià i acabada vers el 533)

mosquea ('mesquita_'; es tracta d'un gal·licisme innecessari, atès que ja tenim *mesquita*)

trialsín ('modalitat de cursa que es practica en un circuit d'obstacles naturals o artificials amb bicicletes adequades, consistent a recórrer els diferents trams sense posar els peus a terra'; és un castellanisme (*trial sin motor*) per *bicicròs*)

Mostra de canvis de gràfics:

DIEC1	DIEC2
alga verdblava	alga blauverda ('organisme procariota que realitza la fotosíntesi')
anàlisi conductimètrica	anàlisi conductomètrica ('mètode instrumental per a la detecció del punt final d'una volumetria')

DIEC1	DIEC2
analit	anàlit ('element o compost que és objecte d'una anàlisi química')
avantren	avanttrèn ('conjunt d'un o de dos arbres no motors i les rodes corresponents de què són proveïts certs carruatges')
azeotrop	azeòtrop ('mescla de dos líquids volàtils que bull a temperatura constant i destil·la sense canvi de composició')
colènquima	col·lènquima ('teixit vegetal de sosteniment')
electró volt	electró-volt ('unitat d'energia')
estilobat	estilòbata ('massís horitzontal sobre el qual recolza una columnata')
forint	fòrint ('unitat monetària d'Hongria anterior a l'adopció de l'euro')
fum a terra	fumaterra ('bolet')
nietzschia	nietzscheà ('relatiu o pertanyent a Nietzsche')
parquinsònia	parkinsònia ('arbre de la família de les cesalpiniàcies')
quilogram-força	quilogram força ('unitat de força')

4.3.2. Definicions

Com a resultat de la revisió de les definicions d'especialitat, s'han incorporat al diccionari 5.497 acepcions, se n'han suprimit 408 i s'ha modificat un total de 14.075 definicions.

Addició d'accepcions:

DIEC1	DIEC2
circumcisió <i>f.</i> Acció de circumcidar; l'efecte.	circumcisió <i>f.</i> <u>1</u> Acció de circumcidar; l'efecte. <u>2</u> Celebració jueva i musulmana en què es duu a terme la circumcisió ritual d'un infant mascle.
connubi <i>m.</i> Matrimoni legal.	connubi <i>m.</i> <u>1</u> Matrimoni legal. <u>2</u> Sistema d'intercanvi matrimonial establert entre dos o més grups.
duplicació <i>f.</i> Acció de duplicar o duplicar-se; l'efecte.	duplicació <i>f.</i> <u>1</u> Acció de duplicar; l'efecte. <u>f.</u> <u>2</u> Mutació cromosòmica consistent en la presència de dues còpies d'un segment de cromosoma en un mateix genoma.
ostracisme <i>m.</i> En l'antiguitat grega, bandejament de deu anys al qual es condemnava un ciutadà que es creia perillós pel seu poder, la seva ambició, etc. Absència forçada d'algú a què dona lloc un trastorn polític o una condemna.	ostracisme <i>m.</i> <u>1</u> En l'antiguitat grega, bandejament de deu anys al qual es condemnava un ciutadà que es creia perillós pel seu poder, la seva ambició, etc. <u>1 2</u> Mecanisme de control social que consisteix a sancionar negativament el comportament d'un individu per mitjà de l'aïllament. <i>m.</i> <u>2</u> Absència forçada d'algú a què dona lloc un trastorn polític o una condemna.
teodicea <i>f.</i> Part de la metafísica que tracta de	teodicea <i>f.</i> <u>1</u> Part de la metafísica que tracta de

DIEC1	DIEC2
l'existència i els atributs de Déu i de la relació de Déu amb el món.	l'existència i els atributs de Déu i de la relació de Déu amb el món. <i>f. 2</i> <u>Doctrina de la justificació de Déu pel que fa al mal en el món.</u>
tropologia <i>f.</i> Manera de parlar tropològica o figurada.	tropologia <i>f. 1</i> Manera de parlar tropològica o figurada. <i>f. 2</i> <u>Interpretació moral d'un esdeveniment o un personatge de la Bíblia.</u>

Supressió d'accepcions:

DIEC1	DIEC2
antídrom -a <i>adj.</i> Que es propaga en sentit contrari a l'habitual. <i>esp.</i> En bot., dit de les fulles disposades en els eixos secundaris d'una branca en espirals de sentit contrari al de l'espiral de l'eix primari. [Accepció especialitzada innecessària: era una especificació de la primera accepció.]	antídrom -a <i>adj.</i> Que es propaga en sentit contrari a l'habitual.
arborescent <i>adj.</i> Semblant a un arbre. <u>Que té el tronc i les branques llenyoses com un arbre. <i>Falgueres arborescents.</i> Que forma ramificacions anàlogues a les branques d'un arbre. <i>Cristal·lització arborescent.</i></u> [Accepció especialitzada innecessària: era una especificació de la primera accepció.]	arborescent <i>adj.</i> 1 Semblant a un arbre. 2 Que forma ramificacions anàlogues a les branques d'un arbre. <i>Cristal·lització arborescent.</i>
cronometratge <i>m.</i> Acció de cronometrar. <u>Un àrbitre, un jutge o un cronometrador, mesurar la durada d'una cursa, d'un partit, d'una prova, etc., amb un cronòmetre.</u> [Accepció errònia atès que defineix un nom mitjançant un verb; també és innecessària perquè el verb <i>cronometrar</i> ja està definit amb aquest sentit.]	cronometratge <i>m.</i> Acció de cronometrar.
gal·linaci -àcia <i>adj.</i> Propi del gall. Semblant al gall. <i>m. pl. obs.</i> <u>Ordre d'ocells que comprèn el gall domèstic, el faisà, la perdiu, etc.</u> <i>sing. obs.</i> Individu d'aquest ordre. [La denominació moderna per a l'ordre a què pertanyen els fasiànids és <i>gal·liformes</i> . Les accepcions subratllades eren del DGLC, però cap altra obra de referència no les recull.]	gal·linaci -àcia <i>adj.</i> 1 Propi del gall. 2 Semblant al gall.

Modificació de definicions:

DIEC1	DIEC2
acidúria <i>f.</i> Concentració d'àcid a l'orina.	acidúria <i>f.</i> Concentració excessiva d'àcid a l'orina.
aculturació <i>f.</i> Procés de canvi cultural.	aculturació <i>f.</i> Procés de canvi cultural, resultat

DIEC1	DIEC2
	del contacte entre cultures diferents.
àngelus <i>m.</i> Oració que es diu al matí, al migdia i al vespre en recordança de la salutació angèlica. <i>Dir l'àngelus.</i>	àngelus <i>m.</i> Oració que diuen els catòlics al matí, al migdia i al vespre en recordança de la salutació angèlica. <i>Dir l'àngelus.</i>
darwinisme <i>m.</i> Teoria de Darwin sobre l'origen de les espècies.	darwinisme <i>m.</i> Teoria de Darwin sobre l'origen i l'evolució de les espècies.
galindó <i>m.</i> Deformitat del peu formada pel desplaçament lateral cap a fora de l'extremitat distal del primer metatarsià.	galindó <i>m.</i> Deformitat a la base del dit gros del peu formada pel desplaçament lateral cap a fora de l'extremitat distal del primer metatarsià.
heretgia <i>f.</i> Doctrina contrària als dogmes de l'Església, esp. quan tendeix a promoure un cisma o separació. [...]	heretgia <i>f.</i> 1 Doctrina que l'Església considera contrària als seus dogmes, especialment quan tendeix a promoure un cisma o separació. [...]
húmer <i>m.</i> Os que forma l'esquelet de les extremitats anteriors dels vertebrats terrestres.	húmer <i>m.</i> Os de les extremitats superiors de l'ésser humà o de les extremitats anteriors dels vertebrats terrestres, que s'estén des de l'omòplat fins al colze.
mesquita <i>f.</i> Temple dels mahometans. [...].	mesquita ¹ <i>f.</i> Edifici destinat a la reunió de la comunitat musulmana i, sobretot, a l'oració.
minotaure <i>m.</i> Monstre meitat home meitat brau.	minotaure <i>m.</i> Monstre amb cos d'home i cap de brau.
tagarí -ina <i>adj.</i> i <i>m.</i> i <i>f.</i> Mudèjar català.	tagarí -ina <i>adj.</i> i <i>m.</i> i <i>f.</i> Mudèjar i morisc originari de territoris fronterers i, especialment, de les comarques tarragonines.

Oficines Lexicogràfiques
Institut, 2 de març de 2007

DADES QUANTITATIVES DGLC - DIEC1 - DIEC2

1. Nombre total d'articles

DGLC	DIEC1	DIEC2
51.791	67.566	69.988

Diferència DGLC- DIEC1	15.775
Diferència DIEC1- DIEC2	2.422

El nombre d'articles nous del DIEC1 respecte del DGLC és de 16.386.²
 El nombre d'articles nous del DIEC2 respecte del DIEC1 és de 3.213.³

2. Nombre total de subentrades

DGLC	DIEC1	DIEC2
8.643	17.000	17.343

Diferència DGLC- DIEC1	8.357
Diferència DIEC1- DIEC2	343

3. Nombre total d'accepcions

DGLC	DIEC1	DIEC2
75.522	120.000	132.460

Diferència DGLC- DIEC1	44.478
Diferència DIEC1- DIEC2	12.460

4. Nombre total d'exemples

DGLC	DIEC1	DIEC2
37.903	44.000	50.234

². El nombre d'articles del DGLC que es varen suprimir durant l'elaboració del DIEC1 és de 611.

³. El nombre d'articles del DIEC1 que es varen suprimir durant l'elaboració del DIEC2 és de 791.

Diferència DGLC- DIEC1	6.097
Diferència DIEC1- DIEC2	6.234

5. Nombre total de canvis formals en les entrades

S'hi inclouen els canvis gràfics pròpiament dits, els canvis en la flexió del femení (addició, supressió o modificació), els canvis de verb transitiu a pronominal i viceversa, els canvis de substantiu singular a substantiu plural i viceversa.

DGLC- DIEC1	1.443
DIEC1- DIEC2	348

6. Nombre total d'articles del DIEC1 en què s'ha intervingut durant l'elaboració del DIEC2

DIEC1- DIEC2	38.557
---------------------	--------

L'ARTICLE *TALLAR* EN EL DIEC1

tallar *v. tr.* Destruir la continuïtat (d'alguna cosa) fent-hi entrar, o com fent-hi entrar, un instrument de vora afilada; dividir, així, en parts (alguna cosa); separar, així, d'una cosa (una part). *M'he tallat el dit amb un vidre. Tallar pa. Tallar un formatge en deu trossos. Tallar un vidre amb un diamant. Un cirurgià, tallar un braç a algú. Tallar una llesca de pa. Tallar una branca d'un arbre. tallar un bosc* Tallar-ne els arbres. | Podar. | Tallar els troncs dels arbres per la base i abatre'ls o, per extensió, abatre'ls per qualsevol altre procediment. | **tallar les bresques** Brescar. | *FIG. tallar el bacallà* Dominar una situació d'una manera clara i absoluta. | Donar, tallant, una forma determinada (a alguna cosa). *Tallar un diamant. Tallar-se les ungles. Tallar-se els cabells a la romana. tallar un vestit* Tallar les diferents peces de roba que entren en la confecció d'un vestit. | Mecanitzar les dents d'una roda d'engranatge. | *pron.* Clivellar-se. *Se m'han tallat els llavis. La seda d'aquest paraigua es talla tota.* || *FIG. poder-se tallar* Ésser molt espès. Aquest brou es pot tallar de tan espès com és. | *FIG. L'aire, el fred, fer com si tallés de tan penetrant, de tan subtil. Fa un fred que talla.* | *FIG. tallar els braços d'algú* Llevar-li el poder d'obrar. **tallar l'aigua** Una nau, fendir l'aigua. | **tallar la pilota** En certs jocs, donar-li un cop amb tal inclinació de la raqueta, la pala, etc., que agfi, al mateix temps que un moviment de translació, un moviment de rotació. || Una cosa, travessar en creu (una altra cosa). *La recta a talla la recta b en el punt M . Dos plans no paral·lels es tallen segons una línia recta.* | *ABS.* Escurçar el camí entre dos punts prenent la diagonal. | Interrompre, deturar o impedir el pas o el curs (d'alguna cosa). *Un torrent que talla el camí. Tallar la comunicació entre dues coses. Tallar la retirada de l'enemic. Tallar la febre. Tallar la paraula a algú. Això m'ha tallat l'apetit. Tallar la digestió.* | *FIG. tallar curt* Posar promptament terme a una cosa. | *pron.* Qui parla, quedar-se sense paraules a causa de la torbació. | Fracassar en el seu propòsit. || Fer més clara, menys viscosa, (una mescla líquida). | *pron.* Una emulsió, perdre la suspensió de la part sòlida en la part líquida. || Sotmetre a una talla

o impost. || En el joc del monte, del bacarà, etc., distribuir les cartes. || Mesurar la talla o estatura (d'algú).

L'ARTICLE *TALLAR* EN EL DIEC2

tallar[csj1] v. tr. **1 1** Destruir la continuïtat (d'alguna cosa) fent-hi entrar, o com fent-hi entrar, un instrument de vora afilada. *M'he tallat el dit amb un vidre.* **1 2** *PER EXT.* Una nau tallava l'aigua.[csj2] **1 3** ***poder-se tallar*** Ésser molt espès. *Aquest brou es pot tallar de tan espès com és.* **1 4** ***tallar el nus gordià*** [csj3]Saltar per damunt d'una dificultat que no es pot resoldre. **1 5** intr. pron[csj4]. Clivellar-se. *Se m'han tallat els llavis. La seda d'aquest paraigua es talla tota.* **1 6** L'aire, el fred, fer com si tallés de tan penetrant, de tan subtil. *Fa un fred que talla.* tr. **2 1** Dividir en parts (alguna cosa) amb un instrument de vora afilada. *Tallar pa. Tallar un formatge en deu trossos. Tallar un vidre amb un diamant.* **2 2** ***tallar el bacallà*** [csj5]Dominar una situació d'una manera clara i absoluta. tr. **3 1** Separar (una part) d'una cosa amb un instrument de vora afilada. *Un cirurgià, tallar un braç a algú. Tallar una llesca de pa. Tallar una branca d'un arbre. Tallar el cap a algú.* **3 2** ***tallar el coll a algú*** [csj6]Degollar-lo, decapitar-lo. **3 3** ***tallar els braços a algú***[csj7] Llevar-li el poder d'obrar. **3 4** ***tallar en rodó*** [csj8]Tallar una cosa de manera que se separi completament de l'altra a què estava adherida. *Tallar en rodó el cap, un tronc.* **3 5** ***tallar les bresques*** Brescar I[csj9]. **3 6** ***tallar les cames a algú*** [csj10]Impedir-li de fer el que es proposa. **3 7** ***tallar un arbre*** Tallar-lo per la soca, per la base. **3 8** ***tallar un bosc*** Tallar-ne els arbres[csj11]. tr. **4 1** Donar, tallant, una forma determinada (a alguna cosa). *Tallar un diamant. Tallar-se les ungles. Tallar-se els cabells a la romana.* **4 2** ***ésser dues persones tallades pel mateix patró*** [csj12]Assemblar-se molt, especialment en la conducta. **4 3** ***ésser tallat de mala lluna*** [csj13]Ésser de mal natural. **4 4** ***tallar un vestit*** Tallar les diferents peces de roba que entren en la confecció d'un vestit. **4 5** Mecanitzar (les dents d'una roda d'engranatge). tr. **5 1** Una cosa, travessar en creu (una altra cosa). **5 2** En mat., tenir intersecció no buida. *La recta a talla la recta b en el punt M. Dos plans no paral·lels es tallen en una línia recta.* [csj14]**5 3** Interrompre, deturar o impedir el pas o el curs (d'alguna cosa). *Un torrent que talla el camí. Tallar la comunicació entre dues coses. Tallar la retirada de l'enemic. Tallar la febre. Tallar la paraula a algú. Això m'ha tallat l'apetit. Tallar la digestió.* **5 4** intr. pron. Qui parla, quedar-se sense paraules a causa de la torbació. *Quan la va veure entrar a la sala, es va tallar*[csj15]. **5 5** intr. pron[csj16]. Fracassar en el seu propòsit. **5 6** intr. Escurçar el camí entre dos punts prenent la diagonal. *Van tallar per una drecera i van arribar abans.*[csj17] **5 7** ***tallar curt*** Posar promptament terme a una cosa. **5 8** ***tallar la pilota*** En certs jocs, donar a la pilota un cop amb tal inclinació de la raqueta, la pala, etc., que agafi, al mateix temps que un moviment de translació, un moviment de rotació. **5 9** ***tallar la proa a una nau*** [csj18]Passar-hi pel davant. tr. **6 1** Fer més clara, menys viscosa, (una mescla líquida). **6 2** intr. pron. Una

emulsió, perdre la suspensió de la part sòlida en la part líquida. *Aquesta salsa es talla fàcilment*[csj19]. *tr. 7* Sotmetre a una talla o impost. *tr. 8* En el joc del monte, del bacarà, etc., distribuir (les cartes). *tr. 9* Mesurar la talla o estatura (d'algú).